

פוליסה לביטוח אחריות כלפי צד שלישי עסקית/מוסדית

מהדורת ינואר 2024

תוכן עניינים

3	א. מבוא - סעיף הביטוח
4	ב. הגדרות
5	ג. סייגים לחבות המבטח
11	ד. הרחבות
13	ה. רשימת הרחבות והגבלות מיוחדות בגין עיסוקים מיוחדים
15	ו. תנאים כלליים

א. מבוא - סעיף הביטוח

1. **פוליסה** זו היא חוזה בין ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן "**המבטח**") לבין **המבוטח**, ששמו וכתובתו מפורטים **ברשימה המצורפת לפוליסה** זו ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה.
2. הואיל ו**המבוטח** פנה אל **המבטח** בהצעת הביטוח, ובהסתמך על המידע שנמסר **למבטח** בהצעת הביטוח ובמסמכים נלווים שהוגשו לו, והמהווים חלק בלתי נפרד **מפוליסה** זו, בין אם צורפו להצעת הביטוח ובין אם הוגשו בנפרד - הסכים **המבטח**, **תמורת התחייבות לתשלום דמי ביטוח על-ידי המבוטח למבטח**, **לשפות את המבוטח עד לגבולות האחריות הנקובים ברשימה**, בגין חבותו על-פי דין בשל **מקרה ביטוח**, שיארע בתוך תקופת הביטוח הנקובה **ברשימה**, **עקב פעילותו בתחום המדינה**. זאת בכפיפות להשתתפות העצמית, לתנאים, **לחריגים ולהתנאות, הכלולים בפוליסה או מצורפים לה, או שיצורפו לה על-ידי תוספת ו/או נספח**.
3. נוסף על-כך, ישפה **המבטח** את **המבוטח** בגין **הוצאות המשפט הסבירות**, שייעשו להגנה בפני תביעה לפיצוי בגין **מקרה ביטוח**, וזאת אף מעל **לגבולות האחריות**.

4. **המבטח** - ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ.
5. **המבוטח** - האישיות המשפטית ו/או הגוף המוגדרים **ברשימה כמבוטח**.
6. **גבולות אחריות המבטח** - הסכומים הנקובים **ברשימה כגבולות האחריות למקרה הביטוח** ולתקופת הביטוח.
7. **דין** - דיני מדינת ישראל.
8. **מקרה ביטוח** אירוע פיזי, תאונתי ובלתי צפוי, הנובע ממקור אחד או מסיבה מקורית אחת, שגרם ל:
 - 8.1 נזק-גוף, מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי.
 - 8.2 נזק-פיזי הנגרם לרכוש המוחשי של הצד השלישי.
9. **תחום המדינה** - שטחי מדינת ישראל, לרבות השטחים המוחזקים על ידה, וכן תחומי האזורים כמשמעותם בחוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה - 1995. שטחי ישובים ישראליים וכן שטחי בסיסים ו/או עמדות צה"ל בתחום האוטונומיה (שטחי "B" ו-"C") ייחשבו לשטחים מוחזקים לצורך **פוליסה** זו. למען הסר ספק, שטח "A" לא ייחשב כשטח מוחזק של מדינת ישראל.
10. **השתתפות עצמית** - חלקו של **המבוטח** כנקוב **ברשימה** מתוך סכום השיפוי וההוצאות עקב **נזק**, המכוסה על-פי **פוליסה** זו, **בגין כל מקרה ביטוח בנפרד**.
11. **נזק** - תוצאתם של **מקרה ביטוח** או סדרת מקרי ביטוח, הנובעים ממקור אחד או מסיבה מקורית אחת.
12. **הרשימה** - החלק **בפוליסה** הנושא את הכותרת **רשימה**.
13. **הוצאות משפט סבירות**:
 - 13.1 הוצאות סבירות, הדרושות לשם התגוננות בפני תביעה, שהוציא **המבוטח**, או **שהמבטח** הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, **בניכוי ההשתתפות העצמית**.
 - 13.2 הוצאות התדיינות סבירות, הדרושות להתגוננות בפני הליכי חקירה, שנוהלו נגד **המבוטח** על-פי **דין**, שהוציא **המבוטח**, או **שהמבטח** הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, **בניכוי ההשתתפות העצמית**.
 - 13.3 למען הסר ספק, **שכר** טרחת עורך דין, שישולם כחלק **מהוצאות המשפט הסבירות**, לא יפחת **משכר** טרחת עורך דין, שהיה **המבטח** משלם לעורך דין שמונה על-ידו.
14. **הפוליסה** - כולל **הרשימה**, הצעת הביטוח וכל נספח או תוספת **לפוליסה**, כפי שצורפו אליה.

ג. סייגים לחבות המבטח

למעט אם נקבע במפורש אחרת בהרחבה כלשהי בפוליסה, פוליסה זו אינה מכסה את חבותו של המבוטח בגין או בקשר עם:

15. חבותו של המבוטח בגין או בקשר כיצורן ו/או ספק חשמל ו/או מחלק חשמל ו/או אוגר חשמל.

16.

16.1 חבות של המבוטח כלפי כל אדם עמו יש לו יחסי עובד-מעביד, בגין פגיעה גופנית, שנגרמה תוך כדי ועקב העסקתו על-ידי המבוטח.

16.2 תביעות המוסד לביטוח לאומי בגין נזק לעובד שעל המבוטח מוטלת חובה לשלם בגינו דמי ביטוח לאומי למוסד לביטוח לאומי ו/או לדווח עליו למוסד לביטוח לאומי, והמבוטח לא עשה כן.

סייג זה לא יחול לגבי נזק לכל אדם, שאינו נכלל ברשימות השכר של המבוטח ו/או שהמבוטח אינו חב בתשלום דמי ביטוח לאומי בגינו, אשר יחשב לצד שלישי לצורך פוליסה זו, וזאת בתנאי שהחבות בגינו אינה ניתנת לביטוח בפוליסת חבות מעבידים.

17.

17.1 חבות שחובה לבטחה על-פי כל דין בגין כלי רכב מנועי וכן חבותם של גופים ומוסדות הפטורים מחובת ביטוח על פי פקודת ביטוח רכב מנועי.

17.2 חבות הנובעת מהיזק גופני, מוות פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי שנגרם במהלך ו/או עקב תאונת דרכים בחו"ל (מחוץ לתחום המדינה), היה והפוליסה הורחבה לכסות פעילות בחו"ל.

17.3 חבות הנובעת משימוש בכלי רכב מנועי, בגין נזק שנגרם לרכוש צד שלישי.

17.4 נזק הנובע משימוש ברכבת, כלי טיס וכלי שיט.

18. חבות כלשהי, הנובעת משחרור או פליטה של חומרים כימיים כלשהם מכלי טיס כלשהו.

19. חבות כלשהי, העלולה לחול על המבוטח, הקשורה או הנובעת ממוצרים שיוצרו, נמכרו, סופקו, תוקנו, שונו, הותקנו, תוחזקו, טופלו, הורכבו, יובאו או שווקו על-ידו או על-ידי מי מטעמו, לאחר שאותם מוצרים חדלו להיות בחזקתו של המבוטח.

20. חבות כלשהי, שעשויה לחול על המבוטח, והנובעת מאחריותו המקצועית של המבוטח או של כל איש בשירותו.
21. נזק הנגרם לרכוש, הנמצא בבעלותו וגם/או בשליטתו וגם/או בחזקתו של המבוטח, וכן נזק הנגרם לרכוש אחר, שעליו עובדים תוך כדי ועקב העבודה, כאמור.
22. התחייבות או אחריות שהמבוטח קיבל על עצמו לפי הסכם, אלא אם כן התחייבות או אחריות כזו הייתה מוטלת על המבוטח גם בהיעדר הסכם זה.
23. תביעה הקשורה, בעקיפין או במישרין, לזיהום מכל סוג, כולל:
- 23.1 פליטה, פיזור, שחרור או הימלטות של: עשן, אדים, פיח, גז, חומצות, בסיסים אלקליים, כימיקלים רעילים, נוזלים או גזים, חומרי שופכין או חומרים מגרים אחרים (Irritants), חומרים מזהמים (Contaminants) או מדלחים (Pollutants) - לתוך או מעל לקרקע, לחלל האוויר או למים, כולל למקורות מים מכל סוג שהוא ולערוצייהם, ולמעט פגיעה גופנית או נזק לרכוש, שאירעו בתחום המדינה, כתוצאה מהימלטות ברת-זיהוי (identifiable) כתאומית תאונתית ובלתי צפויה של חומרים אלה, בעקבות וכתוצאה מניקוב, פיצוץ, ביקוע או שחרור כתאומי מכלי הקיבול או המבנה הנועד להכילם, בשל אירוע כתאומי תאונתי בלתי צפוי, ובר-זיהוי אשר אירע בשלמותו במשך תוקפה של פוליסה זו.
- 23.2 הוצאות לשם מניעת זיהום או דליחות מכל סוג שהוא, כולל הוצאות לבדיקת קיום הזיהום או הדליחות.
24. זיהום רדיואקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מתוצר גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי מבעירת דלק גרעיני, כולל חומר גרעיני מלחמתי. למטרת חריג זה יהיה המונח "בעירה" - תהליך כלשהו של ביקוע גרעיני המכלכל את עצמו.
25. חבות למבוטח ו/או נזק ו/או תביעה הקשורה, במישרין או בעקיפין בקשר עם:
- 25.1 מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, פעולת איבה או כל סוג פעולת מלחמה (בין אם הוכרזה מלחמה, בין אם לאו), פעולות חבלה וטרור, מלחמת אזרחים, מרידה, מרי, מהפכה, מרד, שלטון צבאי או תפיסת שלטון בלתי חוקית, התקוממות צבאית או עממית, משטר צבאי או לקיחת שלל, ביזה, שוד הקשורים בנ"ל, החרמה או השמדה על ידי כל ממשלה או רשות ציבורית.
- לצורך סייג זה - "טרור" משמעו - שימוש באלימות לצרכים פוליטיים, לרבות שימוש באלימות, שמטרתו להפחיד את הציבור או כל חלק ממנו על ידי איש או אנשים הפועלים מטעם או בקשר עם ארגון העוין את המדינה.

לעניין "טרור" כהגדרתו לעיל, שאירע בתחום המדינה כהגדרתה בסעיף 9 לעיל, רק אישור מפורש של משטרת ישראל או של משרד הבטחון או של מנהל מס רכוש וקרן פיצויים כמוגדר בחוק מס רכוש וקרן פיצויים - 1961 על כל תיקונו, המאשר כי הנזק נגרם במישרין על ידי פעולת טרור, ישמש עילה לדחיית תביעה לנזקי טרור.

25.2 השבתה.

26. מקרה ביטוח, שאירע או שנגרם מחוץ לתחום המדינה, או שהתביעה לגביו נדונה בפני בית-משפט או בורר מחוץ לגבולות ישראל, או על-פי דין זר כלשהו, יהיה מקום השיפוט אשר יהיה, כולל אם הוכרז פסק הדין הזר, פסק הבורר או ההחלטה כאכיפים בישראל, וניתן פסק-דין בישראל בהסתמך עליהם.

27. חבות הנובעת מהחזקת כלי-נשק שלא כדין.

28. חבות הנובעת מעבודות הריסה, בנייה, הרכבה או הקמה ועבודות עפר, כולל חבות בגין נזק לקרקע או לרכוש או לבניין, שייגרם כתוצאה מזעזוע או מהחלשת משען של קרקע או של רכוש או של בניין, או תביעות כתוצאה מנזק זה.

29. חבות המבוטח ו/או נזק ו/או תביעה הנובעים כולם או חלקם, במישרין או בעקיפין, כתוצאה מ- ו/או הקשורים ב:

29.1 סיליקה, אזבסט, סיבי-אזבסט או מוצרים המכילים חומרים אלה, אזבסטוזיס (אמיינתית) או צורנית (סיליקוזיס).

29.2 כימיקלים מסוג BIPHENYL POLYCHLORINATED (PCB) ו- UREA FORMALDEHYDE.

29.3 הוצאות מכל סוג שהוא בשל הסרה, תיקון או החלפה של מוצרים אלה או מוצרים המכילים אותם, בכל בניין, מבנה, אתר, מתקן או חצרים.

29.4 הוצאות המבוטח מכל סוג שהוא, להגנה בפני תביעה או הליך, המייחסים לו חבות בשל נזק גוף או רכוש בשל חומרים אלה.

30. חבות המבוטח בגין נזק הנגרם לרכוש בבעלות ישות משפטית, בה מחזיק המבוטח, במישרין או בעקיפין, בין בעצמו ובין באמצעות תאגידים שבשליטתו יותר מ- 50% מהבעלות ו/או זכויות ההצבעה בהם, או שאותה ישות משפטית מחזיקה, במישרין או בעקיפין, בין בעצמה ובין באמצעות תאגידים שבשליטתה יותר מ- 50% מהבעלות ו/או מזכויות ההצבעה במבוטח.

31. נזק מכל סוג שהוא, כולל תוצאתי, לתכולת נכסים המושכרים על-ידי המבוטח, ו/או לרכוש השוכר ו/או לרכוש הנמצא בפיקוחו ובהשגחתו של השוכר.

32. חבות המבוטח בקשר לבעלות ו/או לחזקה ו/או לניהול ו/או לתפעול הנכסים, ו/או הפעילויות ו/או העיסוקים ו/או האתרים המפורטים להלן, אלא אם בוטל חריג זה מפורשות ובכתב על-ידי המבטח, באופן מפורש לגבי כל אחד מסעיפיו הקטנים:
- 32.1 מכרות או מחצבות.
- 32.2 חומרי נפץ ותחמושת, פרט להחזקה כדין של תחמושת לצורך שמירה והגנה מרחבית.
- 32.3 מנהרות תת-קרקעיות.
- 32.4 מנחתים וכלי-טיס כלשהם.
- 32.5 נמלי-ים ואניות.
- 32.6 צלילת מעמקים.
- 32.7 מרוצי ספורט בהשתתפות בעלי-חיים ו/או כלי-רכב כלשהם.
- 32.8 בדיקות וניסויי מהירות בכלי-רכב מנועיים כלשהם.
- 32.9 חיפוש, קידוח, הפקה, זיקוק, החסנה של נפט או דלקים כלשהם, פרט לאחסון של נפט או דלק לצורך שימוש עצמי.
- 32.10 ייצור ו/או החסנה של זיקוקי-דינור.
33. קרינה מייננת או שדות אלקטרומגנטיים.
34. פעולות זדון או פעולת המבוטח ברשלנות רבתי שלוותה ביסוד נפשי מסוג כזיזות או אי-אכפתיות ופעולתו גרמה לקרות מקרה הביטוח. סייג זה לא יחול כאשר רשלנות רבתי כאמור תרמה בשיעור חלקי לקרות מקרה הביטוח.
35. פיצויים עונשיים, קנסות ופיצויים לדוגמה שנפסקו על-ידי בית-משפט או רשות כלשהי.
36. חבות ו/או נזק ו/או תביעה הנובעים כולם או חלקם, במישרין או בעקיפין, כתוצאה מ- ו/או הקשורים ב:
- 36.1 אנצפלופתיה ספוגית מידבקת (Transmissible Spongiform - TSE - Encephalopathy);
- 36.2 ספגת המוח של הבקר (מחלת הפרה המשוגעת, אנצפלופתיה ספוגית של בקר - Bovine Spongiform Encephalopathy - BSE);
- 36.3 מחלת קרויצפלד יעקב, או כל וריאנט (סוג חדש) של מחלה זו (Variant Creutzfeld-Jakob Disease - vCJD).
37. חבות ו/או נזק ו/או תביעה הנובעים כולם או חלקם, במישרין או בעקיפין, כתוצאה מ- ו/או הקשורים במחקר ו/או ייצור ו/או הפצה של אורגניזמים ששונו גנטית (Genetically Modified Organisms) אלא אם נקבע אחרת ברשימה, ושולמה פרמיה בגין כיסוי זה.

38. חבות הנובעת עקב הטרדה מינית מצד עובדי המבוטח, אלא אם נקט המבוטח את כל הצעדים שהיה עליו לנקוט על-פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998.

39. חבות הנובעת עקב הטרדה מינית שהמבוטח עצמו הורשע בה או הושג הסדר פשרה בתביעת הטרדה מינית בין המבוטח לבין התובע, גם אם נקט את הצעדים האמורים בחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998.

40. ספורט אתגרי כמפורט באתר החברה www.bth.co.il כפי שיעודכן מעת לעת.

41. נזק כלכלי טהור שאינו תוצאה ישירה של הנזק הפיזי לרכוש צד שלישי שניזוק.

42. חריג מגיפות

פוליסה זו אינה מכסה כל תביעה ו/או דרישה ו/או הפסד ו/או נזק ו/או אחריות ו/או הוצאה ו/או קנסות ו/או כל סכום אחר שנגרם במישרין ו/או בעקיפין על ידי, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כולל כל חשש או איום מכ, בין אם מדובר באבחון בפועל או חשש ו/או פחד מ:

42.1 וירוס קורונה (COVID-19) כולל כל מוטציה או וריאציה שלו; או

42.2 מגפה, כפי שהוכרזה ככזו על ידי ארגון הבריאות העולמי או כל רשות ממשלתית מוסמכת אחרת.

יובהר כי חובת ההוכחה לכך שהתקיימו הנסיבות המפורטות בחריג (כלומר שמדובר בנזק הנובע ממגפה), מוטלת על המבטח.

43. חריג סייבר

פוליסה זו מחריגה את חבותו של המבוטח כתוצאה מנזק סייבר, ו/או פעולת סייבר ו/או אירוע סייבר.

למען הסר ספק, אין בחריג זה כדי לגרוע מהכיסוי הקיים בגין אחריות של המבוטח עקב מקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסה זו ובכפוף למלוא תנאיה וחריגיה.

הגדרות

43.1 נזק סייבר פירושו אובדן, נזק, חבות, תביעה, עלות, הוצאה מכל סוג אשר נגרמו במישרין או בעקיפין, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כל פעולת סייבר או אירוע סייבר, ומבלי לגרוע מכלליות האמור כולל, כל אובדן, נזק, חבות, תביעה, עלות, הוצאה מכל סוג אשר נגרמו במישרין או בעקיפין, בקשר עם, או בכל דרך הקשורה או נובעת מ, כל אובדן יכולת שימוש, ירידה בתפקודיות, תיקון, החלפה, שיחזור או השבה, של נתונים מכל סוג, כולל כל סכום המתייחס לערכם של אותם נתונים, וכולל גם כל פעולה הננקטת לצורך השתלטות, מניעה, דיכוי או תיקון של פעולת סייבר או אירוע סייבר כלשהם .

43.2 **פעולת סייבר פירושה פעולה בלתי מורשית, זדונית או עבירה פלילית או סדרה של פעולות בלתי מורשות, זדוניות או פליליות הקשורות זו בזו, ללא תלות בזמן ומקום, או איום או תרמית הכוללים גישה, עיבוד, שימוש או הפעלה של מערכת מחשוב כלשהי.**

43.3 **אירוע סייבר פירושו :**

43.3.1 **כל טעות או מחדל או סדרה של טעויות או מחדלים קשורים זה לזה והכוללים גישה, עיבוד, שימוש או הפעלה של מערכת מחשוב כלשהי; או**

43.3.2 **כל אי זמינות חלקית או מלאה או כשל או סדרה של אי זמינויות, או כשלים חלקיים או מלאים הקשורים זה בזה, בגישה, עיבוד, שימוש או הפעלת מערכת מחשוב כלשהי.**

43.4 **מערכת מחשוב פירושה כל מחשב, חומרה, תוכנה, מערכת תקשורת, מכשור אלקטרוני (כולל, אך לא מוגבל לטלפון חכם, מחשב נייד, מחשב טאבלט, מכשור לביש), שרת, ענן או מיקרו-בקר, כולל כל מערכת דומה או שינוי תצורה של האמור לעיל, וכן כולל כל קלט, פלט, מכשיר לאחסון נתונים, ציוד רשת או מתקן גיבוי.**

43.5 **נתונים פירושה מידע, עובדות, רעיונות, קוד, או כל מידע אחר מכל סוג המתועד או מועבר בצורה הניתנת לשימוש, גישה, עיבוד, העברה או אחסון על ידי מערכת מחשוב.**

44. **על אף כל האמור בסעיפי הכיסוי ו/או בכל מקום אחר בפוליסה זו, פוליסה זו אינה מכסה כל אבדן, נזק, הפסד או חבות כלשהי, במידה שמתן כיסוי או תשלום תגמולי ביטוח בקשר עם תביעה כאמור, יחשפו את המבטח ו/או מבטח המשנה להפדת סנקציה (ומבלי לגרוע מכלליות האמור, לרבות סנקציה מסחרית ו/או כלכלית), איסור, חוק, תקנה או הגבלה, על פי החלטות האו"ם או הפרת סנקציות מסחריות או כלכליות, של האיחוד האירופי, או של בריטניה או של ארה"ב.**

מוצהר ומוסכם בזאת, שהפוליסה מורחבת לכלול את ההרחבות המפורטות להלן, כחלק מגבול האחריות הכללי של הפוליסה ולא בנוסף, וזאת בכפוף לגבולות האחריות, ההשתתפות העצמית, תנאי הפוליסה וסייגיה, עד כמה שלא שונו במפורש בהרחבות אלה:

45. הרחבת אחריות שילוחית

מוסכם ומוצהר בזאת, שפוליסה זו מורחבת לכסות את אחריות המבטח, הנובעת ממעשיו וממחדליו הרשלניים של כל אדם או גוף, הפועלים בשמו או מטעמו של המבטח.

46. הרחבת אחריות צולבת

פוליסה זו תחול על כל אחד מיחיד המבטח המפורטים ברשימה, כאילו הוצאה על-שמו בלבד, על תנאיה וסייגיה והוראותיה, כשהיא נפרדת ובלתי תלויה בקיומם של המבטחים האחרים, בתנאי מפורש שאחריותו של המבטח לשיפוי כל יחידי המבטח יחדיו לא תעלה על גבולות האחריות הנקובים ברשימה.

47. הרחבת פעילות בחו"ל

על אף האמור בסייג 26 לסייגים לחבות המבטח, מוסכם בזאת שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות המבטח עקב פעילות נציגיו בעת שהות זמנית, שלא תעלה על 90 ימים רצופים, מחוץ לתחום המדינה, בתנאי מפורש שכל תביעה, המוגשת על-כפי הרחבה זו, תוגש נגד המבטח על-כפי דיני מדינת ישראל בסמכות בלעדית של בית-משפט של מדינת ישראל.

למניעת ספק מובהר בזה כי הרחבה זו אינה מכסה חבות הנובעת מהיזק גופני, מוות, פגיעה או ליקוי גופני, נפשי או שכלי שנגרם במהלך ו/או עקב תאונת דרכים.

48. הרחבת ריסוס באמצעות כלי טיס ואמצעים אחרים - רק למועצות אזוריות ובתי-ספר חקלאיים

מבלי לגרוע מהאמור בסייג 23 לסייגים לחבות המבטח, מוסכם בזאת כי:

48.1 על אף האמור בסייג 18.2 לסייגים לחבות המבטח, מורחבת פוליסה זו לכסות את חבות המבטח, כאמור במבוא לפוליסה, הנובעת מריסוס אווירי, המוזמן על-ידו מגורם אחר לשם ביצועו מעל שדות ומטעים בתחום חצרי המבטח, עקב מעשה או מחדל של הפועלים מטעם בעל הפוליסה על הקרקע לשם הדרכת טייס הריסוס, בתנאי שבגבול אחריות המבטח על-כפי הרחבה זו לא יעלה על 300,000 ש"ח למקרה ולתקופת הביטוח. בוצעה ההדרכה, כאמור, במשותף עם משק חקלאי אחר - לא ייחשב המשק החקלאי האחר כצד שלישי לעניין הרחבה זו.

48.2 על אף האמור בסייג 20 לסייגים לחבות **המבטח**, מורחבת **פוליסה** זו לכסות את חבות **המבוטח**, כאמור במבוא **לפוליסה**, הנובעת מפעולות ריסוס, הנעשות על-ידי **המבוטח** או מטעמו בתחום חצרי **המבוטח**, למעט ריסוס המבוצע באמצעות כלי טיס כלשהו.

48.3 מוסכם בזאת במפורש, שהאמור בהרחבת אחריות צולבת אינו חל על עניין נזק לרכוש עקב הפעולות המוזכרות בהרחבה זו.

48.4 הרחבה זו תקפה רק למועצות אזוריות ולבתי-ספר חקלאיים.

49. הרחבת נזק לרכוש עקב השימוש בכלי-רכב מנועי

על אף האמור בסייג 17 לסייגים לחבות **המבטח**, מוסכם בזאת שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות **המבוטח**, כאמור במבוא **לפוליסה**, בגין נזק פיזי, הנגרם לרכוש מוחשי עקב השימוש בכלי-רכב וזאת מעל גבול האחריות לביטוח אחריות כלפי צד שלישי של הרכב המזיק, שלא תפחת מ- 200,000 ש"ח למקרה ביטוח.

מוסכם במפורש שגבול אחריות **המבטח** על-פי הרחבה זו לא יעלה על 1,000,000 ש"ח לתקופת הביטוח.

50. הרחבת עבודות הריסה, בנייה והקמה

על אף האמור בסייג 28 לסייגים לחבות **המבטח**, מוסכם בזאת שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות **המבוטח**, כאמור במבוא **לפוליסה**, הנובעת מעבודות הריסה, בנייה והקמה, המבוצעות בתחום חצרי **המבוטח**, ובלבד שהעבודות כאמור אינן מתבצעות בגובה העולה על 8 מטרים מעל פני הקרקע, או בעומק הנמוך מ-3 מטרים מתחת לפני הקרקע, ובתנאי מפורש שערכה של עבודה אחת לא יעלה על סכום השווה בשקלים לסך 1,200,000 ש"ח.

51. הרחבת אחריות אישית

מוסכם שפוליסה זו מכסה את חבותו האישית של כל אדם, המועסק על-ידי **המבוטח**, בגין מקרה ביטוח, כאמור במבוא **לפוליסה**, הנגרם תוך כדי ועקב העסקתו על-ידי **המבוטח**. למען הסר ספק מוסכם במפורש שהאמור בהרחבה זו אינו חל על חבות, הניתנת לביטוח על-פי פוליסה לביטוח חבות נושאי משרה.

52.

מחצבות - למועצות אזוריות, תעשייה ועסקים שונים

כאשר עיסוקו של המבטח כולל מחצבות (אבן ו/או חול), ונרשם כך במפורש ברשימה, יחולו על הפוליסה התנאים המיוחדים שלהלן:

מוצהר בזאת ומוסכם, שסייג (1)23 לסייגים לחבות המבטח בטל ומוחלף בסייג המפורט להלן:

52.1 **פליטה, פיזור, שחרור או הימלטות של: עשן, אדים, פית, גז, חומצות, בסיסים אלקליים, כימיקלים רעילים, נוזלים או גזים, חומרי שופכין או חומרים מגרים אחרים (Irritants), חומרים מזהמים (Contaminants) או מדלחים (Pollutants) - לתוך או מעל לקרקע, לחלל האוויר או למים, כולל למקורות מים מכל סוג שהוא ולערוצייהם.**

52.2 **הוצאות לשם מניעת זיהום או דליחות מכל סוג שהוא, כולל הוצאות בדיקת קיום הזיהום או הדליחות.**

52.3 **פוליסה זו אינה מכסה חבות בגין אבדן או נזק, הנגרם לרכוש עקב זעזועים הנובעים מחציבה (בין אם תוך שימוש בחומרי נפץ ובין אם בכל דרך אחרת). סייג זה לא יחול לעניין חבות בגין נזק פתאומי, בלתי צפוי ומידי, הנגרם עקב חציבה כאמור.**

53.

עבודות הרכבה נלוות לפעילות תעשייתית (עבודות חוץ) - לתעשייה ולעסקים שונים

כאשר עיסוקו של המבטח כולל עבודות הרכבה חיצוניות נלוות לפעילות תעשייתית, ונרשם כך במפורש ברשימה, יחולו על הפוליסה התנאים המיוחדים שלהלן:

53.1 **על אף האמור בסייג 28 לסייגים לחבות המבטח, מוסכם בזאת שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות המבטח, כאמור במבוא לפוליסה, עקב ביצוע עבודות הרכבה והקמה חיצוניות של מוצריו מחוץ לתחום חצרי מפעלו של המבטח, ובלבד שהעבודות כאמור אינן מתבצעות בגובה העולה על 8 מטרים מעל פני הקרקע, או בעומק הנמוך מ-3 מטרים מתחת לפני הקרקע, אלא אם נרשם אחרת במפורש ברשימה.**

53.2 **חישוב דמי הביטוח בגין הרחבה זו, יהיה על-פי המחזור המשוער של עבודות ההרכבה וההקמה, בכפוף לאמור בהצעת הביטוח. בתוך 60 ימים מתום תקופת הביטוח, מתחייב המבטח להמציא למבטח הצהרה בכתב, בדבר מחזור העבודות בפועל במשך תקופת הביטוח.**

53.3 מוסכם במפורש שגבול אחריות המבטח על-פי הרחבה זו לא יעלה על 4,000,000 ש"ח למקרה ביטוח.

54. עבודות קבלניות (עבודות עפר ועבודות בנייה) - למועצות אזוריות, תעשייה ועסקים שונים, רק למבוטח המבוטח אצל המבטח בפוליסה לביטוח עבודות קבלניות

כאשר עיסוקו של המבוטח כולל עבודות קבלניות (עבודות עפר ועבודות בנייה בלבד), ונרשם כך במפורש ברשימה, יחולו על הפוליסה התנאים המיוחדים שלהלן:

54.1 על אף האמור בסעיף 28 לסייגים לחבות המבטח, מוסכם בזאת שפוליסה זו מורחבת לכסות את חבות המבוטח, כאמור במבוא לפוליסה, עקב ביצוע עבודות עפר ופיתוח שטח קבלניות, או עבודות בנייה קבלניות לתעשייה, מלאכה, משרדים ומגורים בתחום המדינה, ובלבד שהעבודות כאמור אינן מתבצעות בגובה העולה על 8 קומות או 24 מטרים מעל פני הקרקע, הנמוך מביניהם, או בעומק הנמוך מ-3 מטרים מתחת לפני הקרקע.

54.2 חישוב דמי הביטוח בגין הרחבה זו יהיה על-פי המחזור המשוער של עבודות העפר והבנייה, בכפוף לאמור בהצעת הביטוח. בתוך 60 ימים מתום תקופת הביטוח, מתחייב המבוטח להמציא למבטח הצהרה בכתב, בדבר מחזור העבודות בפועל במשך תקופת הביטוח.

54.3 הרחבה זו אינה חלה על חבות כלשהי, הנובעת משימוש בחומרי נפץ, ו/או חבות כלשהי הנובעת מחפירת מנהרות או מחילות תת-קרקעיות כלשהן.

מובהר בזאת, שהרחבה זו תחול רק על מבוטח, המבוטח אצל המבטח בפוליסה לביטוח עבודות קבלניות. סכום ההשתתפות העצמית בגין הרחבה זו יהיה בגובה גבול אחריות המבטח בגין חבות כלפי צד שלישי בפוליסת העבודות הקבלניות.

ו. תנאים כלליים

55. פרשנות

פוליסה ז, **הרשימה**, וכל מסמך אחר המצורפים לה, ייקראו כחוזה אחד, וכל מילה או ביטוי, שיוחסו להם משמעות מיוחדת בכל חלק של **הפוליסה** או של **הרשימה**, תהיה להם אותה משמעות מיוחדת בכל מקום בו הם מופיעים, אלא אם נאמר אחרת. כל האמור ב**פוליסה** בלשון יחיד משמעו גם ברבים ולהיפך, וכל האמור במין זכר משמעו גם במין נקבה ולהיפך.

56. הודעה על מקרה ביטוח ועל הליכים

56.1 על **המבוטח** למסור הודעה בתוך זמן סביר בכתב **למבטח**, על נסיבות העלולות לגרום לתביעה, או על כל תביעה שתוגש נגדו, או כאשר יש חשש סביר שאדם כלשהו ייחס אחריות **למבוטח** בשל **מקרה ביטוח**.

56.2 **המבוטח** יודיע **למבטח**, בהקדם האפשרי, על כתב אישום שהוגש נגדו, או על הליכי חקירה משטרתית או אחרת, או על חקירת סיבות מוות או כל חקירה אחרת, המתנהלת או עומדת להתנהל נגדו, בקשר עם כל **מקרה ביטוח**, העלול להוות עילה לתביעה על-פי **פוליסה ז**.

56.3 **המבוטח** רשאי להגיש העתקים של המסמכים הנ"ל גם בדואר אלקטרוני שכתובתו etil@bth.co.il ו/או במסרון למספר 03-5632888.

57. כתובת למתן הודעות

57.1 הודעה **למבוטח**

הודעה של **המבטח למבוטח** בכל הקשור **לפוליסה**, תינתן לפי מענו האחרון הידוע **למבטח**.

57.2 הודעה **למבטח**

הודעה של **המבוטח למבטח**, תינתן **למבטח** במען משרדו הראשי, המופיע בכותרת **הפוליסה**, או בכל מען אחר בישראל, עליו הודיע **המבטח** בכתב **למבוטח**.

הודעה תיחשב כהודעה שנמסרה בתוך 72 שעות ממועד מסירתה למשלוח בדואר בבית הדואר.

58. חובת שיתוף הפעולה של המבוטח עם המבטח

- 58.1 על המבוטח למסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לביורר החבות, כולל העברה מיידית, עם קבלתו, של כל מסמך הרלוונטי לתביעה, הנובעת או קשורה לקרות מקרה הביטוח, ובכלל זה: הזמנה לדין, הודעה על דיון, צווים, הליכים, כתבי בית דין ומכתבים. אם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.
- 58.2 לא קוימה חובת המבוטח להודעה למבטח על קרות מקרה הביטוח, כולל פתיחת הליכים בגינו, או לשיתוף פעולה עמו בביורר התביעה ומסירת כל מסמך הדרוש לכך, כאמור, וקוימה היה מאפשר למבטח להקטין חבותו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קוימה החובה. הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
- א. החובה לא קוימה או קוימה באיחור מסיבות מוצדקות.
- ג. אי-קוימה או איחורה לא מנע מן המבטח את ביורר חבותו ולא הכביד על הביורר.
- 58.4 עשה המבוטח במתכוון דבר, שהיה בו כדי למנוע מן המבטח את ביורר חבותו או להכביד עליו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.
- 58.5 מסר המבוטח למבטח עובדות כוזבות, או העלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה - פטור המבטח מחבותו.
- 58.6 המבטח יכול להיכנס בכל זמן סביר לכל המקומות בהם אירע מקרה הביטוח, ויכול לשהות בהם זמן מתקבל על הדעת, למטרת חקירה או בדיקה על-ידי מי מטעמו, כולל מימוש זכותו לקבלת מסמכים, והמבוטח ישתף עמו פעולה, כולל מתן כל ההקלות הדרושות לכך.
- נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח במתכוון - פטור המבטח מחבותו.

59. איסור הודאה

שום הודאה (Admission), הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהם, לא ייעשו ולא יינתנו על-ידי המבוטח או מטעמו בלי הסכמתו מראש ובכתב של המבטח. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות במשטרה או בפני כל גורם מוסמך על-פי כל דין, לפי דרישתו, וכן על מתן עדות במשפט.

60. חובת הזהירות של המבוטח

- 60.1 ינקוט המבוטח באמצעים סבירים להקלת הסיכון כדי למנוע את קרות מקרה הביטוח. מבלי לגרוע מכלליות האמור, ינקוט המבוטח באמצעים להקלת הסיכון המבוטח על-פי הפוליסה, כפי שהמבטח יודיע למבוטח בכתב מפעם לפעם במשך תקופת הביטוח, ובתוך זמן שייקבע לכך בהודעתו.
- 60.2 אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח בגין נזק, שהמבוטח יכול היה למנוע או להקטין בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן, בנקיטת אמצעים סבירים או אמצעים שהמבטח הורה לו לנקוט.

61. גילוי ושינוי בעניין מהותי

- 61.1 הציג המבטח למבוטח לפני כריתת החוזה, אם בטופס של הצעת ביטוח ואם בדרך אחרת בכתב, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו (להלן "עניין מהותי") - על המבוטח להשיב עליה בכתב תשובה מלאה וכנה.
- 61.2 הפוליסה הוצאה על סמך התשובות, שנתן המבוטח בכתב למבטח, על כל השאלות שנשאל בהצעת הביטוח ששימשה בסיס לפוליסה זו, או בכל דרך אחרת שנתבקש, ועל-סמך הנחתו של המבטח, שהמבוטח גילה לו את כל העובדות המהותיות לצורך הערכת הסיכון המבוטח.
- 61.3 נודע למבוטח שחל שינוי מהותי (להלן "החמרת הסיכון"), עליו להודיע על-כך מיד למבטח בכתב. "שינוי מהותי" פירושו כל אחד מאלה:
- שינוי בעניין מהותי, ששאלה עליו הוצגה למבוטח לפני כריתת החוזה, ושחל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה.
 - שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבוטח, בנושא שצוין בה במפורש כעניין מהותי.
 - דבר המגלה, שתשובה לשאלה בעניין מהותי הייתה לא נכונה, ויש בכך כדי להחמיר את סיכון המבטח החמרה של ממש.
- 61.4 לא ענה המבוטח תשובות מלאות וכנות, לפני כריתת חוזה הביטוח, כאמור בסעיף 61.1 לעיל, או לא גילה למבטח על שינוי מהותי בנסיבות, המהוות החמרת הסיכון המבוטח - יחולו ההוראות שלהלן:
- המבטח רשאי בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על-כך, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את חוזה הביטוח בהודעה בכתב למבוטח.

ב. ביטל **המבטח** את חוזה הביטוח מכוח סעיף זה, יחזיר **למבטח** את דמי הביטוח ששולמו לו בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח, **בניכוי הוצאות המבטח, זולת אם פעל המבטח בכוונת מרמה.** לא ביטל **המבטח** את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו.

ג. **קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבטח חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים כמקובל אצלו לפי המצב לאמיתו, לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:**

(1) **התשובה לפני כריתת החוזה או אי-מתן ההודעה למבטח על החמרת הסיכון נעשו בכוונת מרמה.**

(2) **מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי-ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו. במקרה זה זכאי המבטח להחזר דמי הביטוח, ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות המבטח.**

61.5 **המבטח לא יהיה זכאי לתרופות האמורות בסעיף 61.4 בכל אחת מאלה:**

א. **השינוי חדל להתקיים לפני שקרה מקרה הביטוח או שלא השפיע על קרותו או על חבות המבטח או על היקפה.**

ב. **השינוי הוא תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבטח.**

ג. **השינוי הוא תוצאה של אמצעי שננקט לשם מניעת נזק חמור לגוף או לרכוש, ובלבד שהמבטח הודיע למבטח על נקיטת האמצעי מיד לאחר שנקט אותו או שנודע לו עליו.**

61.6 **"עניין מהותי" לצורך ביטוח זה, ייחשב, בין השאר:**

א. **עובדות שצוינו כמהותיות בהצעת הביטוח או בכל מסמך אחר, אשר שימשו בסיס לכוליסה זו.**

ב. **פרטים על העבר הביטוחי של המבטח, כולל ביטול או אי חידוש ביטוח של המבטח בעבר, סירוב של מבטח כלשהו לבטח את המבטח בעבר, או התנאת הביטוח בתנאים או סייגים מיוחדים.**

ג. **כל אירוע מהותי המהווה החמרת הסיכון או המשפיע על הערכת הסיכון המבטח.**

ד. **תיאור ו/או שינוי מהותי בעיסוקו של המבטח.**

ה. **שינוי מהותי בתנאי הבטיחות במקום המבטח.**

ו. **תביעות שהוגשו נגד המבטח או נסיבות העלולות לגרום לתביעה נגד המבטח, הקשורות לעיסוקו.**

62. טיפול בתביעות

62.1 הכיר **המבטח** בחבותו על-פי **פוליסה** זו, יהיה רשאי, ולפי דרישת הצד השלישי יהיה חייב, לשלם לצד השלישי את **תגמולי הביטוח שהמבטח חייב למבטח**, ובלבד שהודיע על-כך בכתב **למבטח** 30 ימים מראש, **והמבטח** לא התנגד בתוך תקופה זו. ואולם, כל טענה **שהמבטח** יכול לטעון כלפי **המבטח** תעמוד כלפי הצד השלישי. סירב **המבטח** באופן בלתי סביר להצעת **המבטח** לתשלום **תגמולי הביטוח** לצד השלישי, לא ישלם **המבטח** סכום העולה על הסכום בו היה נושא אלמלא סירובו של **המבטח**.

62.2 הכיר **המבטח** בחבותו על-פי **הפוליסה**, יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, ליטול לידיו ולנהל בשם **המבטח** את ההגנה כלפי כל תביעה, כולל יישובה, וכן לתבוע ולקבל בשם **המבטח** שיפוי, פיצוי, השתתפות, דמי **נזק** או כל סעד אחר, והכל בשיתוף פעולה עם **המבטח** במטרה לשמור על האינטרסים הלגיטימיים של **המבטח** לרבות שמו הטוב. על **המבטח** לשותף פעולה עם **המבטח** /או עם בא כוחו בכל דרך שיתבקש, כולל מסירת כל המידע שיש לו, חתימה על יפוי-כוח, תצהירים, וכל מסמך רלוונטי אחר הדרוש לשם ניהול הגנה או תביעה, והתייצבות בבית המשפט למתן עדות.

62.3 **פוליסה** זו מכסה גם **הוצאות משפט סבירות** שעל **המבטח** לשאת בשל חבותו, וזאת אף מעל לסכום הביטוח. במקרה בו סכום התביעה חורג **מגבולות האחריות של המבטח**, יפעלו **המבטח והמבטח** בתיאום הדדי, כולל מתן זכות **למבטח** להשתתף בניהול ההגנה באופן פעיל. כך גם במקרה בו יחרוג סכום התביעה באופן משמעותי מעבר לסכום הביטוח, יהיה **המבטח אחראי אך ורק לחלק היחסי של הוצאות המשפט הסבירות (מעבר לסכום הביטוח) כיחס בין גבול האחריות ובין סכום האחריות שהושת על המבטח**.

62.4 לפני או תוך כדי ניהול הליכים או משא ומתן לפשרה, בקשר עם כל תביעה או סדרה של תביעות כלפי **המבטח**, רשאי **המבטח** לשלם **למבטח** את סכום **גבול או גבולות האחריות המתאימים, בניכוי כל סכום אשר המבטח חייב למבטח לפי פוליסה זו, כולל השתתפות עצמית וכל סכום שכבר שולם בתור תגמולי ביטוח**.

לאחר תשלום זה ותשלום **הוצאות משפט סבירות** בתוספת לכך, יהיה **המבטח** פטור מכל אחריות נוספת בגין התביעה או התביעות, ויוותר על ניהולן ועל הפיקוח עליהן.

63. ביטוח כפל

בוטחה אחריות בפני סיכון אחד אצל יותר מאשר מבטח אחד לתקופות חופכות, על המבוטח להודיע על-כך למבטח בהקדם לאחר שנעשה ביטוח הכפל או שנודע לו עליו.

64. הארכת תקופת הביטוח

- 64.1 כל הארכה או חידוש של הביטוח על-פי הפוליסה, טעונים הסכמה בכתב של המבוטח והסכמה בכתב של המבטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.
- 64.2 מוצהר בזאת, שבתום תקופת הביטוח האמורה, לא יוארך הביטוח ולא יחודש מאליו, כולל בדרך של שתיקה, ושהארכת הביטוח או חידושו ייעשו אך ורק בדרך המצויינת בסעיף 64.1 לעיל ולא בכל דרך אחרת, אף אם הציע המבוטח למבטח, או להיפך, בצורה ובמועד כלשהם, להאריכו.
- 64.3 חודשה הפוליסה, תהווה הבקשה לביטוח חלק בלתי נפרד מהפוליסה החדשה. הייתה פוליסה זאת חידוש של פוליסה קודמת, יראו את הצעת הביטוח המקורית כחלק בלתי נפרד ממנה.

65. ביטול הפוליסה

- 65.1 המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על-כך תישלח למבטח בדואר רשום לפחות 3 ימים לפני התאריך בו יתבטל הביטוח. במקרה כזה ישאיר המבטח לעצמו את דמי הביטוח הנהוגים אצלו לתקופה קצרה: בשיעור של 10% ממלוא דמי הביטוח בגין כל חודש או חלקו, בו הייתה הפוליסה בתוקף, בתוספת שיעור של 10% מדמי הביטוח שהיו משתלמים בגין מלוא תקופת הביטוח.
- 65.2 מבלי לגרוע מזכויות המבטח על-פי דין או על-פי הוראה אחרת כלשהי בפוליסה, יהיה המבטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על-כך תימסר למבוטח בכתב לפחות 15 ימים לפני התאריך בו יתבטל הביטוח, ובמקרה כזה יהיה המבוטח זכאי להחזר דמי הביטוח, ששילם למבטח בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח כאמור.
- 65.3 ביטול הביטוח כאמור לא יפגע בזכויות התביעה על-פי הפוליסה בגין מקרה ביטוח, שאירע לפני ביטול הביטוח כאמור.
- 65.4 ביטל המבטח את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת והעילה לביטול אינה שהמבוטח הפר את החוזה או ניסה להונות את המבטח, ישלם המבטח למבוטח כהחזר דמי הביטוח את הסכום שהיה דורש ממבוטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום הביטול, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח המוסכמת.

65.5 לא עמד המבוטח בחובתו לגילוי עניין מהותי, כולל החמרת הסיכון, רשאי המבטח, כל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את הפוליסה מידית על-פי הודעתו בכתב למבוטח, והפוליסה תיחשב כמבוטלת ביום בו קבע המבטח, אך לא לפני שנמסרה למבוטח הודעת הביטול. קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, יופחתו תגמולי הביטוח או שהמבטח יוכטר מתשלומם, בכפוף לסעיפים 6-8, 17-19 ו-21 להוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981.

65.6 על אף האמור לעיל, במקרה שבו המבטח התחייב, כלפי צד שלישי כלשהו, לתת הודעה מוקדמת בדבר ביטול הביטוח, הביטול יכנס לתוקף רק לאחר המועד לגביו התחייב המבטח.

66. אי-הצטברות גבולות אחריות

היה והמבוטח זכאי לשיפוי בגין נזק אחד, הן על-פי פוליסה זו והן על-פי פוליסה או פוליסות נוספות אשר נערכו באמצעות המבטח, תוגבל אחריותו של המבטח בגין הנזק כאמור, על-פי כל הפוליסות יחדיו, לגבול אחריות אחד בלבד, הגבוה מבניהם. במקרה כזה תוחזר למבוטח הפרמיה העודפת ששולמה.

67. השתתפות עצמית

המבוטח יישא בעצמו בתשלום ההשתתפות העצמית המופיע ברשימה בכל תביעה העומדת לתשלום. ההשתתפות העצמית שיחויב בה המבוטח תחול אף על הוצאות המשפט הסבירות, ותשלום לפני התשלום מהמבטח לתובע. ההשתתפות העצמית תשולם גם במקרה בו התביעה נגד המבוטח נדחתה, נמחקה, הסתיימה בפשרה או הועברה לבוררות או להליכי גישור.

68. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

68.1 דמי הביטוח וכן יתר הסכומים המגיעים מן המבוטח למבטח, ישולמו בתוך 28 ימים מהתחלתה של תקופת הביטוח, או במועדים אחרים כפי שפורטו ברשימה.

68.2 לעניין פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב, יהיה ערך דמי הביטוח בשקלים לפי השער היציג ביום התשלום.

68.3 לא שולמו דמי הביטוח בתוך פרק הזמן האמור לעיל, אפשר יהיה לשלם במועדים אחרים, עליהם הוסכם כמפורש כלהלן:

א. לגבי פוליסה הנקובה בשקלים - בתוספת הפרשי הצמדה למדד בעבור תקופת האשראי מיום התחלת הביטוח, אשר ישולמו למבטח בעת סילוק כל חלק מדמי הביטוח. המדד היסודי יהיה המדד הידוע ביום התחלת הביטוח.

ב. לגבי **פוליסה** הנקובה בדולר ארה"ב - לפי השער היציג ביום תשלום כל חלק מדמי הביטוח.

68.4 **לא שולמו דמי הביטוח במועד המוסכם, יישא הסכום שבפיגור, נוסף על הפרשי ההצמדה כמפורט לעיל, הפרשי ריבית בעבור תקופת הפיגור לפי השער המקובל אצל המבטח באותה עת, ובלבד ששיעור הריבית לא יעלה על שיעור הריבית המרבי בהתאם לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961. הפרשי ריבית אלה ישולמו למבטח בעת סילוקו של הסכום שבפיגור, וכחלק בלתי נפרד ממנו.**

68.5 **לא שולם סכום שבפיגור כאמור, בתוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח, שהביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים וזאת אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן.**

68.6 **אין בביטול הביטוח על-פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור, המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, כולל הוצאות המבטח.**

68.7 **ביטול הביטוח כאמור לא יפגע בזכויות המבוטח על-פי הפוליסה בגין מקרה ביטוח, שאירע לפני ביטול הביטוח.**

69. תחלוף

69.1 **הייתה למבוטח, בשל מקרה הביטוח, גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי, שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח מששילם למוטב תגמולי ביטוח וכשיעור התגמולים ששילם.**

69.2 **המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות שעברה אליו לפי סעיף זה, באופן שתפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן הצד השלישי פיצוי או שיפוי מעל התגמולים שקיבל מהמבטח.**

69.3 **קיבל המבוטח מן הצד השלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח. עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.**

69.4 **הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכוונה בידי אדם, שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.**

70. הצמדה למדד

הסכומים הנזכרים להלן יותאמו לשיעור השינוי במדד המחירים לצרכן המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

70.1 הצמדת גבול האחריות

גבול האחריות הנקוב ב**פוליסה** זו בש"ח ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שיפורסם סמוך לפני הגשת תביעה (להלן: "המדד"). אם במהלך תקופת הביטוח יחולו הגדלות בגבול האחריות על פי בקשת **המבוטח**, תהווה כל הגדלה כזאת סכום בסיסי נוסף עליו חלים תנאי ההצמדה שפורטו לעיל.

70.2 הצמדת סכום ההשתתפות העצמית

סכום ההשתתפות העצמית לגבי תביעות המכוסות לפי **פוליסה** זו, ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שיפורסם סמוך לפני תשלום ההשתתפות העצמית על ידי **המבוטח**.

70.3 בוטחה החבות המכוסה על-פי **פוליסה** זו בביטוח כפל, כאמור בסעיף

63 לעיל, ו**המבטח** סילק את התביעה על-פי **פוליסה** זו, יחזיר **המבוטח למבטח** את הסכום שקיבל **מהפוליסה** האחרת, בתוספת הצמדה למדד, מיום קבלת השיפוי **מהפוליסה** האחרת עד ליום החזרת הכספים **למבטח**

71. ברירת-דין

פרשנות **הפוליסה** וכל חילוקי דעות או תביעות על-פיה או בקשר אליה, כולל בקשר עם שאלת הכיסוי הביטוחי, יתבררו אך ורק על-פי דיני ישראל בלא תחולה לכללי הדין הבינלאומי ובסמכות בלעדית של בתי משפט בישראל בלבד.

למען הסר ספק, מובהר בזאת שאכיפת פסק דין זר לא תיחשב כפרשנות הפוליסה לפי דיני ישראל, ולא כפסק דין שניתן בבית-משפט ישראלי.

72. זכות קיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים **למבוטח** בקרות **מקרה הביטוח**, כל סכום **שהמבוטח** חייב **למבטח**, בין שחובו מתייחס **לפוליסה** זו או לאחרת. כן, יקזז **המבטח** את סכומי דמי הביטוח המגיעים לו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם, בכפוף להוראות הדין.

אם נרשמו **בפוליסה** מספר מבוטחים ונקבע **מבוטח** ראשי, ינהל הוא כל משא ומתן עם **המבוטח** בשם כל **המבוטחים**, והוא יבקש כל שינוי או תוספת במהלך תקופת הביטוח ודי בחתימתו על טופס הבקשה, על בקשות לשינויים **בפוליסה** במהלך תקופת הביטוח ו/או על כל מסמך שיוציא **המבוטח** (כולל הודעת ביטול) כדי לחייב את כל **המבוטחים**. תגמולי ביטוח אשר אינם משולמים ישירות לצדדים שלישיים ישולמו **למבוטח** הראשי בלבד או כפי שיוורה **המבוטח** הראשי **למבוטח**. כל הסכמה בין **המבוטח** הראשי **למבוטח** תחייב את שאר **המבוטחים**. הודעה שישלח **המבוטח** תישלח **למבוטח** הראשי בלבד ויראו בכך כאילו נשלחה ההודעה לכל אחד מיחיד **המבוטח**.

אם לא מצוין **בפוליסה** **מבוטח** ראשי, **המבוטח** ששמו מצוין ראשון ברשימת **המבוטחים** יחשב כ**מבוטח** ראשי.

ביטוח חקלאי